

27. helluntain jälkeinen viikko, lauantai

Päivän epistola

(Gal. 5: 22 – 6:2)

”Veljet, hengen hedelmää ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä. Näitä vastaan eivät ole laki. Ne, jotka ovat Jeesuksen Kristuksen omia, ovat ristiinnaulinneet vanhan luontonsa himoineen ja haluineen. Jos me elämme Hengen varassa, meidän on myös seurattava Hengen johdatusta. Emme saa tavoitella turhaa kunniaa emmekä ärsyttää ja kadehtia toisiamme. Veljet, jos joku tavataan tekemästä väärin, on teidän, joita Henki ohjaa, lempeästi ojennettava häntä. Olkaa kuitenkin varuillanne, ettette joudu kiusaukseen. Kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutatte Kristuksen lain.”

Paavali luettelee kristillisiä hyveitä ja nimittää niitä ”Hengen hedelmäksi”. Juuri ennen tätä tekstiä Paavali luetteli ”lihan aikaansaannoksia” jotka ovat ei-kristillistä, negatiivista käytöstä. Paavali toteaa, että ei-kristillinen käytös on este saada ”omakseen Jumalan valtakunta (5: 17 – 21) Edelleen Paavali toteaa, että Hengen hedelmää ”vastaan ei ole laki”. Tämä on itsestäänselvyys, sillä laki tehtiin rikkomuksia vastaan ja Hengen hedelmä ei ole rikkomus. Tällaiset luettelot paheista ja hyveistä olivat yleisiä kreikkalais-roomalaisessa maailmassa ja niitä on monia myös Uudessa testamentissa.

Käsite ”Hengen hedelmä” sisältää ajatuksen Jumalan Pyhän Hengen työstä. Ihminen on vapaa joko hyväksymään tai hylkäämään Hengen. Hedelmä on seurausta kasvusta. Jotta Hengen hedelmä voi kasvaa, se edellyttää myös ihmisen vapaaehtoista osallisuutta. Pyhän Hengen johdattamana ihminen toteuttaa lain, mutta on samalla vapaa sen vaatimusten tarkkailusta. Hengen hedelmä on tulosta Jumalan Hengen ja ihmisen välisestä yhteisestä toiminnasta. Kreikkalainen termi on synergia, joka kuvaa kahden eri toimijan yhdessä työskentelemistä.

Kaiken lähtökohtana on rakkaus, joka sisältää ajatuksen persoonan toimimisesta toisen persoonan hyväksi. Rakkaus tuo ilon ja tämä rauhan. Rauha tässä merkitsee olemista yhdessä toisen persoonan, nyt erityisesti Jumalan kanssa. Kärsivällinen ihminen odottaa pitkään, mutta tarvittaessa toimii rangaisten toista. Lempeä ihminen ei rankaise, vaan antaa anteeksi. Ajatuksena on, että ihmisen toiminta Jumalan avulla muuttuisi mahdottomasta mahdolliseksi (vrt. Luuk. 18: 27).

”Ovat ristiinnaulinneet vanhan luontonsa himoineen ja haluineen” viittaa uskoon ja kasteeseen. Ne yhdistävät meidät Kristukseen, siis myös ristiinnaulitsemiseen. Johtopäätöksenä on, että elämässä kasteen jälkeen on uusi suunta, joka on kohti Jumalaa. Henki on se, joka johtaa toimintaamme.

”Jos me kerran elämme Hengen varassa, meidän on myös seurattava Hengen johdatusta.” Vanhempi käänös on ehkä tarkempi: ”Jos me Hengessä elämme, niin myös Hengessä vaeltakaamme.” Hengessä vaeltaminen tulee Hengessä elämisestä.

”Emme saa tavoitella turhaa kunniaa emmekä ärsyttää ja kadehtia toisiamme.” Todennäköisesti kyse on siitä, että jotkut vaativat uskovia noudattamaan Mooseksen lakia ja ympärileikkauttamaan itsensä (vrt. Gal. 5: 11). Tämä aiheutti seurakunnassa riitaa.

Hengen ohjaamat ”veljet” tarkoittaa kypsiä kristittyjä. Se ei sulje pois naisia. Kyse on oman aikansa kulttuurista, jossa käytettiin sana veljet, vaikka läsnä olisi sekä miehiä että naisia. Heidän on lempeästi ohjattava väärin toimivaa seurakunnan jäsentä. Väärin toiminutta ei siis rangaista. ”Lempeä ojentaminen” on Hengen lahja. ”Olkaa kuitenkin varuillanne, ettette itse joudu kiusaukseen” ohjaa ihmistä pois ylpeydestä, joka voi muodostua, kun ”voi ohjata väärintekijää”.

”Kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutatte Kristuksen lain.” Kristityt on vapautettu Mooseksen laista ja yhdistetty Kristukseen, sen takia me olemme Kristuksen lain alaisia (1. Kor. 9: 21). Se on Hengen laki (Room 8: 2). ”Kantakaa toistenne taakkoja” osoittaa sen olevan rakkauden laki. Tässä ei puhuttu tuomitsemisesta vaan kantamisesta. Kun jokainen meistä on syntinen, niin toisen tuomitseminen merkitsisi oman itsensä tuomitsemista. Taakan kantaminen on rakkauden teko ja vaikuttaa myös omien syntien anteeksi saamiseen. Vähän myöhemmin Paavali kuitenkin toteaa: ”Jokaisen on kannettava oma kuormansa” (Gal. 6: 5). Molemmat Paavalin huomiot pitävät paikkansa. Seurakunnassa meidän on pidettävä huolta muista, mutta me emme saa olla muille tarpeettomia taakkoja.

Osa tutkijoista korostaa, että Kristuksen laki on alkuperäinen ja oikein ymmärretty Vanhan testamentin laki. Kristus vastusti lain väärä tulkintaa. Hän totesi ”Älkää luulko, että olen tuulut lakia tai profeettoja kumoamaan. En minä ole tullut kumoamaan, vaan toteuttamaan” (Matt. 5: 17). Hän toteutti lain kuolemalla meidän puolestamme (rakkauden teko).

Päivän evankeliumi

(Luuk. 10: 19 – 21)

”Herra sanoi opetuslapsilleen: ”Niin, minä olen antanut teille vallan: te voitte polkea käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa, eikä se vahingoita teitä. Mutta älkää siitä iloitko, että henget teitä tottelevat. Iloitkaa siitä, että teidän nimenne on merkitty taivaan kirjaan.” Silloin Pyhä Henki täytti Jeesuksen riemulla, ja hän sanoi: ”Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, siitä, että olet salannut tämän järkeviltä ja viisailta mutta olet ilmoittanut sen lapsenmielisille. Näin sinä, Isä olet hyväksi nähnyt.”

Tätä kertomusta ennen opetuslasit palasivat ja kertoivat Jeesukselle: ”Herra, pahat hengetkin tottelevat meitä, kun käskemme niitä sinun nimessäsi.” (Luuk. 10: 17) Jeesus totesi heille: ”Minä näin, kuinka Saatana sinkoutui taivaasta kuin salama” (Luuk. 10: 18). Varhaisen kirkon mukaan Jeesus tässä toteaa muuttuneen tilanteen: aikaisemmin pakanat palvoivat myös Saatanaa (epäjumalia), nyt Saatana on menettänyt valtansa ja ihmiset palvelevat oikeaa Jumalaa. Käärmeet ja skorpionit ovat todellisia vaarallisia eläimiä Palestiinassa. Mutta ne ovat myös Vanhassa testamentissa olevia vertauskuvia paholaiselle. Käärme voi tarkoittaa paholaisen avointa toimintaa ihmistä kohtaan ja skorpionin paholaisen ihmiseltä piilossa olevaa toimintaa ihmistä kohtaan. Maininta vihollisen voimasta tarkoittaa Saatanaa. Tässä ei siis puhuta maan pinnalla elävistä käärmeistä ja skorpioneista, vaan pahoista hengistä.

Opetuslapset olivat iloitseet siitä, että pahat henget tottelivat heitä. Jeesus kehoittaa iloitsemaan siitä, ”että teidän nimenne on merkitty taivaan kirjaan.” Kyseessä on luettelo taivaan valtakunnan asukkaista eli niistä, jotka pelastuvat (Dan. 12: 1; Ps. 69: 29; 2. Moos. 32: 32). Tämä luettelo ei ole kirjoitettu musteella vaan on Jumalan mielessä ja armossa.

Pyhän Hengen täytettyä Jeesuksen Hän ylisti Jumalaa siitä, että Hänen julistuksensa on tämän maailman järkeviltä ja viisailta salattu, mutta sen ymmärtävät lapsenmieliset. Tämä jae on kirjoitettu ylösnousemususkon valossa, siis Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen. Se tuo esille vastakkainasettelun viisaiden ja lasten välille. Tämän maailman viisaat eivät ymmärrä oman ajattelunsa lähtökohtien takia Jeesuksen opetusta (vrt. Luuk. 8: 10). Sen sijaan ne, jotka vastaanottavat Jeesuksen opetuksen avoimin mielin, kuten lapset, ymmärtävät Hänen opetuksensa. Todellakin, häpeällinen kuolema ja täydellinen tappio tuokin voiton. Tämän ymmärtämiseksi on tunnettava Jeesuksen Kristuksen ja Jumalan Isän välinen suhde sekä vastaanotettava ilosanoma uskolla. Varhainen kirkko tulkitsevi järkevillä tarkoitettavan fariseuksia ja kirjanoppineita, viisaat tarkoittivat heidän oppilaitaan. Jeesus kutsuu opetuslapsiaan lapsiksi (vrt. Joh. 13: 33; 21: 5, nykysuomenoksen

sana ”miehet” voidaan suomentaa sanalla lapset). Jeesus myös asetti lapset esikuvaksi siitä, kuka on suurin Jumalan valtakunnassa (Matt. 18: 3 – 4; Luuk. 18: 16 – 17).